

ترجمه ای که اندیشه‌های کلینی را به نسل امروز و فردا معرفی می‌کند

احمد مبلغی، رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس در مراسم رونمایی از «اصول کافی با ترجمه حجت الاسلام حسین انصاریان» گفت: این کتاب می‌تواند اندیشه‌های مرحوم کلینی را به نسل امروز و فردا معرفی کند.

احمد مبلغی، رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس در مراسم رونمایی از «اصول کافی با ترجمه حجت الاسلام حسین انصاریان» گفت: این کتاب می‌تواند اندیشه‌های مرحوم کلینی را به نسل امروز و فردا معرفی کند.

به گزارش خبرنگار مهر، همایش رونمایی از «اصول کافی با ترجمه حجت الاسلام حسین انصاریان» با حضور حجت الاسلام قمی، رییس سازمان تبلیغات اسلامی و جمعی از علما و اساتید برجسته در مجتمع فرهنگی سرچشمه برگزار شد.

در ابتدای این برنامه حجت الاسلام والمسلمین احمد مبلغی، عضو مجلس خبرگان رهبری در خصوص این کتاب گفت: مرحوم کلینی را از زوایای مختلفی می‌توان مورد تحلیل و بررسی قرار داد ولی تحلیل ساختارهای کتاب‌های او و نیز نظام واژگانی و ادبیات او راه‌های جدیدی به روی ما می‌گشاید تا به نظام فکری، اعتقادی و اندیشه و ابداعات و ابتکارات او دست پیدا کنیم. ساختارسازی علمی و واژگان پردازی او دو راه از این راههاست.

وی با تأکید بر اینکه هندسه‌ای که مرحوم کلینی در کتاب اصول کافی برای تدوین و تنظیم مباحث به کار گرفته است هندسه‌ای بی‌نظیر است، افزود: ما در زمینه کلینی شناسی کار جدید و مهمی به عمل نیاورده ایم. همانطور که از گذشته یکی از راه‌های کشف ابعاد علمی و عمق و انسجام ذهنی و فکری یک شخصیت، تحلیل و تجزیه ساختارسازی او در علم است. کلینی هشت باب اساسی را در ساختار خود با ترتیب قرار داده است که این هشت باب عبارتند از: العقل و الجهل، فضل العلم، التوحید، الحجة، الايمان و الکفر، الدعا، فضل القرآن و العشرة، این هندسه برگرفته از یک نگاه ژرف به روابط منطقی حاکم بر آموزه‌های دینی است.

این عضو مجلس خبرگان رهبری در ادامه با بیان این موضوع که هر باب از این ساختارها زمان طولانی را می‌برد، گفت: در اینجا صرفاً به دو نکته اشاره می‌کنم؛ نکته اول: «شروع با عقل» است. این کتاب با عقل و جهل شروع می‌شود. از نگاه قرآن و روایات، جهل و عقل پایه‌ای‌ترین مبحث برای انسان در مواجهه با آموزه‌های دینی است و عقل نقطه عزیمت و شروع است. انسان در برابر آموزه‌های دینی یا واجد تعقل است یا در وضعیت جهل و حالت تعطیل عقل به سر می‌برد. نمی‌توان هیچ شرایط اولیه‌ای را برای گره خوردن انسان به دین و یا فهم او نسبت به آموزه‌ها و بیانات دینی به غیر عقل ارائه کرد. مرحوم کلینی کتاب خود را از عقل و جهل شروع می‌کند و دقیقاً این گفتار بر پایه منطق دین است. البته این شروع، پیامی را هم برای اصحاب دین و عالمان دینی در بر دارد که از آموزه‌های دیگر مطالب خود را شروع نکنند. ما اگر به دنبال ایجاد و استقرار بخشیدن به زیرساخت‌های تحول‌آفرین در جامعه هستیم، نقطه عزیمت از عقل آغاز می‌شود. مرحوم کلینی نگاه ژرفی را نسبت به دین داشته‌اند و از آموزه‌های ارزشمند دینی در مباحث عقل و جهل بهره برده‌اند.

وی در ادامه با اشاره به این موضوع که ادبیات علمی اصول کافی، نظام واژگانی و ادبیاتی یک شخصیت در طرح مباحث علمی، راهی مهم برای فهم سهم میزان ابداع و عمق اندیشه‌های اوست، گفت: انسان اندیشمند به دنبال واژه می‌گردد تا از رهگذر این واژه‌ها اندیشه خود را ارائه بدهد. ادبیات مرحوم کلینی یک ادبیات عریضی است که در ابتدا می‌توان در این ادبیات به مفهوم «اصل» پرداخت. اصل در منطق کلینی از دین گرفته می‌شود. به هر آموزه یا حالتی که نقش پایه‌ای و مبنایی در حرکت تکاملی انسان را بر عهده داشته باشد اصل می‌گویند. از اینجا به دست می‌آید که اخلاق نزد مرحوم کلینی از اصول و پایه‌ها است. فعال شدن عقل می‌تواند به دین بینجامد. نکته دوم در کتاب مرحوم کلینی دامنه وسیع مفهوم ایمان است. او کتابی به نام ایمان و کفر دارد. بر خلاف نگاه بسیاری که ایمان را منزول از رفتار و سلوک و عمل بیرونی تلقی می‌کند و حضور آن را صرفاً در قلب و نفس جستجو می‌کند، مرحوم کلینی با بهره‌گیری از آموزه‌های عمیق دین، ایمان را صرفاً به حالت درونی مرتبط نمی‌کند، بلکه ظهور و بروز آن را در زوایای اجتماعی و نمادها و نمودهای اجتماعی و ابعاد اخلاقی و فرهنگی نیز پیگیری می‌کند.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس در ادامه با اشاره به شخصیت استاد حسین انصاریان تصریح کرد: ما درباره ترجمه کتاب مرحوم کلینی خیلی مطالبی را نداشتیم که بتوانیم آن را به جامعه و عصر امروز معرفی کنیم. هر جا که می‌

خواستیم مرحوم کلینی را برای نسل جوان عرضه کنیم جا می ماندیم، اما با این ترجمه ارزشمند ما می توانیم در این زمینه، دستاوردهای بسیار زیادی را در جامعه داشته باشیم. این کتاب می تواند اندیشه های مرحوم کلینی را به نسل امروز و فردا معرفی کند. استاد انصاریان با تمام نسل ها در ارتباط بوده اند و همگان با ارادتی که به ایشان داشته اند مفاهیمی را دریافت کرده اند که حلاوت در وجود آنها همیشه زنده مانده است.

وی گفت: به دلیل خلوصی که در وجود استاد انصاریان است، نسل جوان می تواند با او ارتباط بگیرد. ایشان به زوایای پنهان معارف اهل بیت آگاه است و از مطالعه عمیق به این مودت و دوستی رسیده است. ایشان راحت و ساده با زبان گویا و دقیق مطالب را بیان می کند و آن را در اختیار نسل جوان قرار می دهد.

در ادامه حجت الاسلام قمی به بیان نکته ای کوتاهی پرداخت و گفت: برای وراثت انبیا راهی غیر از عمل به آیه «توبوا إلى الله قبل أن تموتوا» وجود ندارد. برای دریافت رسالت الهی باید شکرگزار باشیم که زمینه آن از طریق وحی بهتر و بیشتر فراهم شده است. حجت الاسلام انصاریان نیز نیازی به تعریف بنده ندارد و همه خوب می دانیم که کتابی که آماده ارائه شده است چقدر می تواند به نسل جدید کمک کند.

در ادامه حجت الاسلام انصاریان به بیان سخنانی پرداخت و گفت: در طلیعه گفتار مختصرم، از نهادهایی که نام مبارکشان را بر روی تابلو مشاهده می کنید و در مقام تجلیل و بزرگداشت از معارف اهل بیت برآمدند، تشکر می کنم.

وی ادامه داد: کتاب کافی در قرن دوازدهم به وسیله یکی از علمای بزرگ به نام اردکانی ترجمه شد. به دنبال وی مترجمان دیگری تا حدود شصت سال گذشته اقدام به ترجمه کردند. من حس می کردم این ترجمه ها قابل ارائه به نسل جدید نیست. با اینکه مترجمین زحمت کشیدند و اجر زحماتشان در نزد خداوند محفوظ است. بر همین اساس من وادار شدم کتابی به عظمت و دریای معارف اهل بیت را ترجمه کنم.

انصاریان با اشاره به اینکه کار ترجمه و سه بار بازخوانی ترجمه به همراه لغت شناسی و فقه الحدیث این موسوعه عظیم حدود سه سال طول کشیده است، اظهار داشت: در این سه سال کمتر سراغ کار دیگری رفتم، البته از برکت این کتاب توانستم به ترجمه های دیگری نیز پردازم. تفسیر سی و پنج جلدی حکیم که تا فروردین، ده جلد این کتاب در دسترس قرار خواهد گرفت، یک نمونه آن بود. همچنین از برکت قرآن به سراغ این کتاب از پنج هزار روایت کمک گرفتم و بعد از آن کامل الزیارات را ترجمه کردم و سپس مشغول ترجمه خصال شیخ صدوق هستم که کتابی تربیتی است.

انصاریان با اشاره به اینکه دقت زیادی برای ترجمه این کتاب شده است، افزود: تمام ظریف کاری ها در ترجمه رعایت شده است، به عنوان مثال در معنی ضمایر اشاره بسیار دقت شده است. در هر صورت خداوند لطف کرد روایت به روایت و صفحه به صفحه، افعال معلوم و مجهول در ترجمه رعایت و دقیق ویراستاری شد.

وی در پایان گفت: امیدوارم این کتاب خودش را به مردمان و اهالی شیعه برساند تا بدانند ائمه چه معجزات فکری برای مسایل اخلاقی و تربیتی داشتند.

در پایان این مراسم نیز این کتاب رونمایی شد و همچنین به مناسبت ایام فاطمیه حجت الاسلام حسین انصاریان به ذکر مصیبت پرداخت. همچنین از این محقق و مفسر قرآن به پاس خدمات فرهنگی تجلیل به عمل آمد.